

Til Kunnskapsdepartementet

Bergen 16.september 2017

### Høring

Følgegruppen for barnehagelærerutdanningen har gjennom vårt arbeid «vurdert det nasjonale tilbudet om barnehagelærerutdanning i lys av nasjonale og regionale behov for barnehagelærere» ( mandat følgegruppen for barnehagelærerutdanningen 2013)

1. Følgegruppen for barnehagelærerutdanningen støtter departementet forslag om et minimumskrav til grunnbemanning (en bemanningsnorm) i barnehagen.
2. Følgegruppen støtter forslaget om en pedagognorm tilsvarende 50 % andel barnehagelærere. Rekrutteringssituasjonen og utdanningskapasiteten tilsier at dette bør iverksettes allerede fra august 2018.

Følgegruppe for barnehagelærerutdanning har sett på rekrutteringsbehovet for barnehagelærere i en tidligere delrapport (Gulbrandsen, Kvitastein og Sataøen 2016). Lars Gulbrandsen har på oppdrag fra Følgegruppen, utarbeidet et nytt notat (under publisering; rapport 4 Følgegruppen for barnehagelærerutdanning okt.2017) som belyser behovet for barnehagelærere fremover. Beregninger basert på Kostratall, konkluderer med at det vil være mulig å innføre en pedagognorm som sikrer Øie-utvalgets anbefaling med 50 % andel barnehagelærere allerede fra august 2018. Det er de gjeldende pedagognormer som bestemmer barnehagenes etterspørsel etter barnehagelærere. Skal en styrket norm få de ønskede konsekvenser, må normen også følges opp med økonomiske midler. Det var i så måte meget gunstig at Kunnskapsdepartementet har forsert innføringen av en styrket pedagognorm som skal tre i kraft fra barnehageåret 2018-2019.

Følgegruppen for barnehagelærerutdanningen mener vi bør ta et ekstra skritt og gjennomføre Øie-utvalgets forslag allerede fra august 2018. 14 av landets fylker ville da ha allerede ha tilgang til tilstrekkelig mange barnehagelærere, og Rogaland, Møre og Romsdal og Oslo/Akershus vil oppfylle en 50 % norm de neste 2 årene.

Mimi Bjerkestrand

Leiar for følgjegruppa for barnehagelærarutdanning

## Vedlegg

I tabell 1 har vi ved hjelp av Kostradata fra årsskiftet 2016-2017 beregnet en tilsvarende oversikt for dette tidspunktet. Vi har også tatt med det nye forslaget fra Kunnskapsdepartementet. På det tidspunkt tabellen ble beregnet, inneholdt Kostradata mer detaljerte opplysninger om ulike yrkesgrupper enn hva tilfellet er i de endelige tall fra midten av juni 2017. For å kunne sammenlikne tabell 2 og 3, er det viktig at datagrunnlaget er likt. Vi har begge ganger holdt styrere utenfor. Videre har vi tatt med ansatte som har annen pedagogisk utdanning som tilsvarer utdanningskravet til styrer/pedagogisk leder. Foruten pedagogiske ledere som utgjør 24 726 personer med barnehagelærerutdanning og 683 med annen godkjent pedagogisk utdanning, har vi tatt med barnehagelærere som ikke er pedagogisk leder (715 og 97), personale som gir særskilt språkstimulering til minoritetsspråklige barn (304 og 43) og personale knyttet til barn og barnegrupper som krever ekstra ressursinnsats (2017 og 238). Samlet gir dette 28 822 barnehagelærere, 2534 flere enn to år tidligere.

Tabell 1 Oversikt over tilbud og etterspørsel etter barnehagelærere. Årsskiftet 2016-2017

|                                            | Norge  | Oslo/Akershus | Rogaland | Rest Norge |
|--------------------------------------------|--------|---------------|----------|------------|
| Antall ansatte med barnehagelærerutdanning | 28822  | 6410          | 2824     | 19588      |
| Barn 0-2                                   | 101244 | 26532         | 10124    | 64588      |
| Barn 3-6                                   | 181309 | 45559         | 18785    | 116965     |
| Etterspørsel med dagens norm               | 21322  | 5479          | 2169     | 13671      |
| Situasjon med dagens norm                  | +7500  | +931          | +655     | +5917      |
| Etterspørsel med KDs forslag               | 27414  | 7044          | 2788     | 17582      |
| Situasjon med KDs forslag                  | +1408  | -634          | +36      | +2006      |
| Etterspørsel med ny norm (Øie)             | 31893  | 8219          | 3252     | 20512      |
| Situasjon med ny norm (Øie)                | -3071  | -1809         | -428     | -924       |

Tabell 2 Oversikt over tilbud og etterspørsel etter barnehagelærere etter fylke. Årsskiftet 2016-2017

|               | Østf. | Akersh. | Oslo  | Hedm. | Oppland | Buskerud | Vestfold | Telem. | A.A  |
|---------------|-------|---------|-------|-------|---------|----------|----------|--------|------|
| B.H.lærere    | 1553  | 3094    | 3316  | 974   | 928     | 1406     | 1387     | 986    | 675  |
| Barn 0-2      | 4905  | 12391   | 14141 | 3094  | 2998    | 5069     | 4247     | 2807   | 2177 |
| Barn 3-6      | 9340  | 22760   | 22892 | 5789  | 5521    | 9357     | 7871     | 5425   | 4441 |
| Dagens norm   | 1064  | 2641    | 2843  | 665   | 640     | 1083     | 909      | 613    | 472  |
| KD's forslag  | 1367  | 3396    | 3655  | 856   | 822     | 1392     | 1169     | 789    | 628  |
| Øie's forslag | 1596  | 3962    | 4265  | 998   | 960     | 1625     | 1364     | 920    | 733  |
| Situasjon nå  | +489  | +453    | +473  | +309  | +288    | +323     | +478     | +373   | +203 |
| Situasjon KD  | +186  | -302    | -339  | +118  | +106    | +14      | +218     | +197   | +47  |
| Situasjon Øie | -43   | -868    | -949  | -24   | -32     | -219     | +23      | +66    | -58  |

|               | V.A  | Rogal. | Horda. | S og F | M og R | Sør Tr. | NordTr. | Nordl. | Troms | Finnm |
|---------------|------|--------|--------|--------|--------|---------|---------|--------|-------|-------|
| B.H.lærere    | 1121 | 2824   | 3233   | 691    | 1348   | 2059    | 853     | 1143   | 866   | 378   |
| Barn 0-2      | 3430 | 10124  | 10991  | 1990   | 4916   | 6535    | 2605    | 4265   | 3217  | 1341  |
| Barn 3-6      | 6911 | 18785  | 18627  | 3756   | 9082   | 11005   | 4711    | 7700   | 5316  | 2320  |
| Dagens norm   | 765  | 2169   | 2256   | 430    | 1051   | 1337    | 551     | 902    | 663   | 278   |
| KD's forslag  | 984  | 2788   | 2901   | 552    | 1351   | 1720    | 709     | 1159   | 840   | 358   |
| Øie's forslag | 1148 | 3252   | 3384   | 645    | 1576   | 2006    | 827     | 1353   | 979   | 417   |
| Situasjon nå  | +356 | +655   | +977   | +261   | +297   | +722    | +302    | +241   | +204  | +100  |
| Situasjon KD  | +137 | +36    | +332   | +139   | -3     | +339    | +147    | -16    | +26   | +20   |
| Situasjon Øie | -27  | -428   | -151   | +46    | -228   | +53     | +26     | -210   | -113  | -39   |